

Operációs rendszerek BSc

2. Gyak.

2022. 03. 24.

Készítette:

Forgó Krisztián

Mérnökinformatikus

BSC - levelező

DQ5AAK

Miskolc, 2022

Operációs rendszerek – 2. Gyakorlat

Linux OS - Rendszerhívások, processz ütemezés

Töltse fel az aktuális mappába: **Neptunkod_....**

Jegyzőkönyv neve: *Neptunkod_Gyak2.pdf és a* forrás file-k.

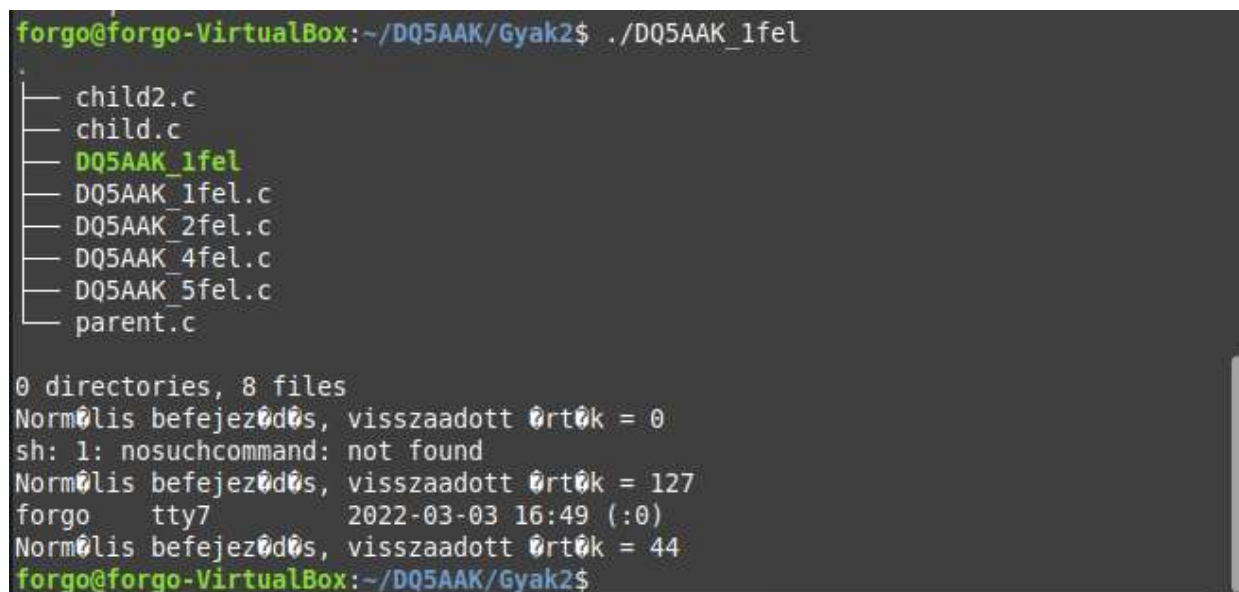
Határidő: 2022.04.07.

Feladatok

„1. A `system()` rendszerhívással hajtson végre létező és nem létező parancsot, és vizsgálja a visszatérési értéket, magyarázza egy-egy mondattal

A fordítás/futtatás után készítsen egy képernyőképet (minden parancs esetén) és illessze be a dokumentumba.

Mentés: *neptunkod_1fel.c*


```
forgo@forgo-VirtualBox:~/DQ5AAK/Gyak2$ ./DQ5AAK_1fel
.
├── child2.c
├── child.c
├── DQ5AAK_1fel
├── DQ5AAK_1fel.c
├── DQ5AAK_2fel.c
├── DQ5AAK_4fel.c
├── DQ5AAK_5fel.c
└── parent.c

0 directories, 8 files
Normális befejeződés, visszaadott érték = 0
sh: 1: nosuchcommand: not found
Normális befejeződés, visszaadott érték = 127
forgo tty7 2022-03-03 16:49 (:0)
Normális befejeződés, visszaadott érték = 44
forgo@forgo-VirtualBox:~/DQ5AAK/Gyak2$
```

Magyarázat:

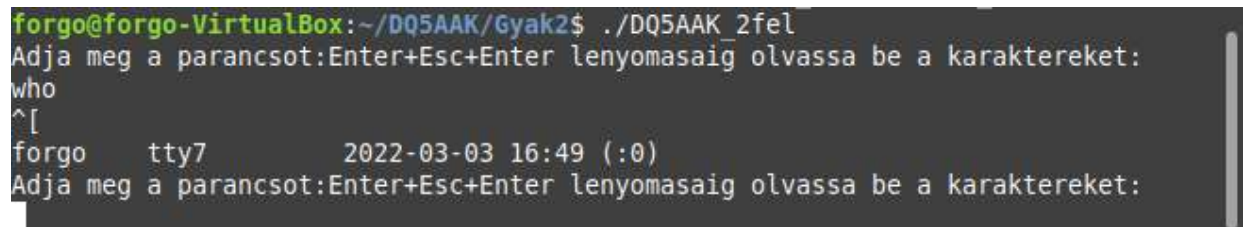
Státusz információk: WIF makrók

1. WIFEXITED (status): gyerek rendesen kilépett
 - WEXITSTATUS (status): visszaadja a kódot, amikor a gyermek kilép
2. WIFSIGNALED(status): gyermek kilépett, mert a jel nem lett elkapva
 - WTERMSIG(status): megadja a termináló jel számát

2. Írjon programot, amely billentyűzetről bekér Unix parancsokat és végrehajtja őket, majd kiírja a szabványos kimenetre. (pl.: amit bekér: date, pwd, who etc.; kilépés: CTRL-\\) - magyarázza egy-egy mondattal

A fordítás/futtatás után készítsen egy képernyőképet (minden parancs esetén) és illessze be a dokumentumba.

Mentés: *neptunkod_2fel.c*

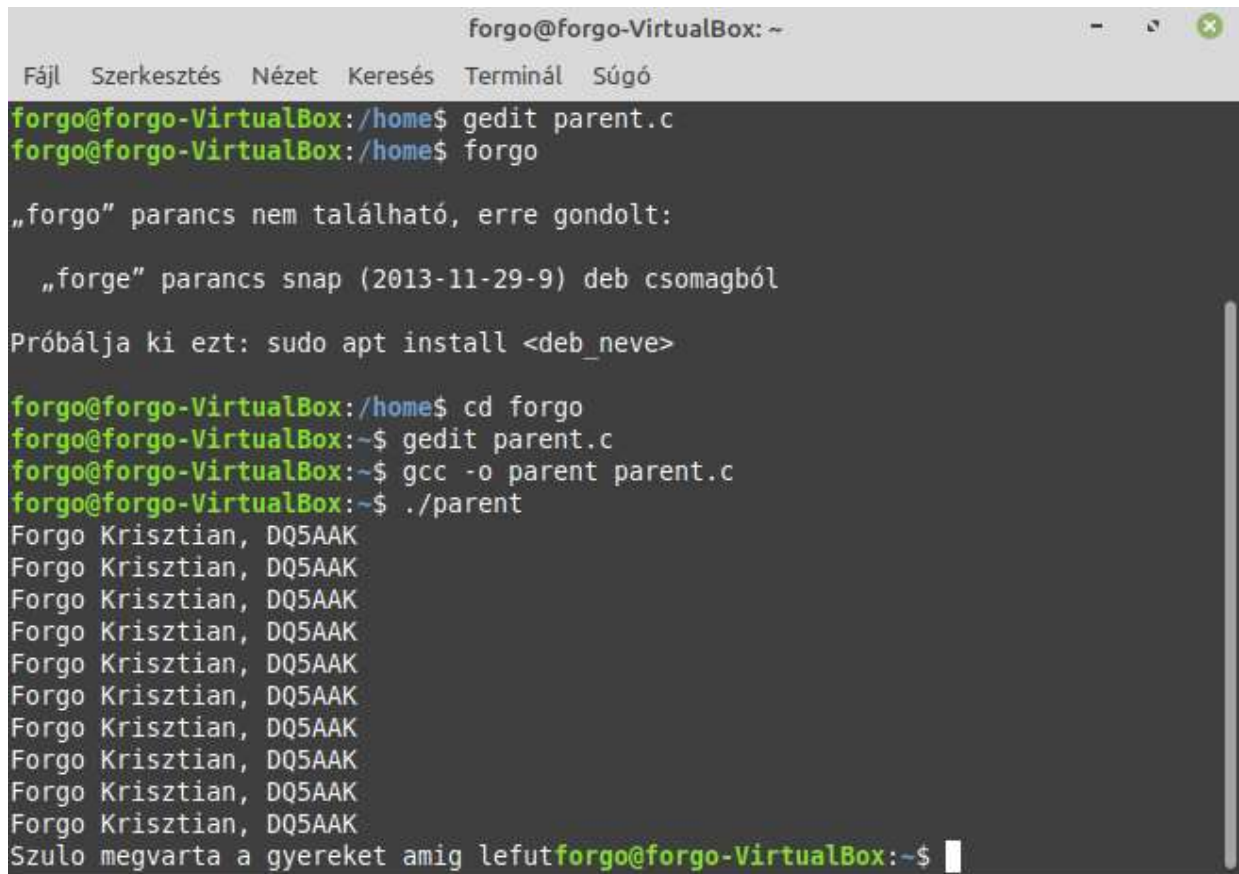
```
forgo@forgo-VirtualBox:~/DQ5AAK/Gyak2$ ./DQ5AAK_2fel
Adja meg a parancsot:Enter+Esc+Enter lenyomasaig olvassa be a karaktereket:
who
^[
forgo    tty7          2022-03-03 16:49 (:0)
Adja meg a parancsot:Enter+Esc+Enter lenyomasaig olvassa be a karaktereket:
```

Magyarázat:

A program addig kéri be a parancsokat és futtatja azokat amíg CTRL+ALT_GR+\\ billentyű kombinációval termináljuk.

3. Készítsen egy `parent.c` és a `child.c` programokat. A `parent.c` elindít egy gyermek processzt, ami különbözik a szülőtől. A szülő megvárja a gyermek lefutását. A gyermek szöveget ír a szabványos kimenetre (10-ször) (pl. a hallgató neve és a neptunkód)! - magyarázza egy-egy mondattal A fordítás/futtatás után készítsen egy képernyőképet (minden parancs esetén) és illessze be a dokumentumba.

Mentés: `parent.c`, ill. `child.c`

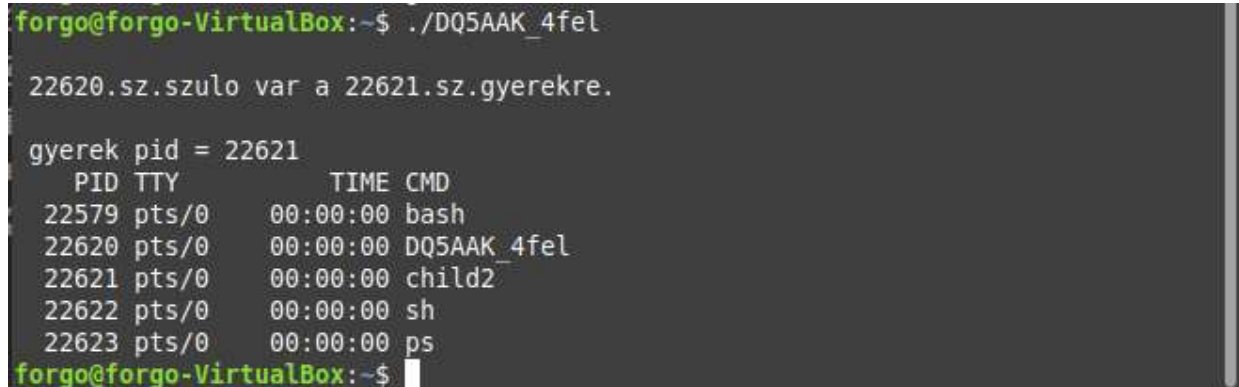
```
forgo@forgo-VirtualBox: ~
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súlyó
forgo@forgo-VirtualBox:/home$ gedit parent.c
forgo@forgo-VirtualBox:/home$ forgo
„forgo” parancs nem található, erre gondolt:
  „forge” parancs snap (2013-11-29-9) deb csomagból
Próbálja ki ezt: sudo apt install <deb_neve>
forgo@forgo-VirtualBox:/home$ cd forgo
forgo@forgo-VirtualBox:~$ gedit parent.c
forgo@forgo-VirtualBox:~$ gcc -o parent parent.c
forgo@forgo-VirtualBox:~$ ./parent
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Forgo Krisztian, DQ5AAK
Szulo megvarta a gyereket amig lefut
forgo@forgo-VirtualBox:~$
```

Magyarázat:

A `parent.c` elindít egy gyermek processzt (`child.c`) ami 10-szer kiírja a nevem+neptunkódom, megvárja annak befejezését.

4. A `fork()` rendszerhívással hozzon létre egy gyerek processzt-t és abban hívjon meg egy `exec` családbeli rendszerhívást (pl. `execlp`). A szülő várja meg a gyerek futását! - magyarázza egy-egy mondattal.

A fordítás/futtatás után készítsen egy képernyőképet (minden parancs esetén) és illessze be a dokumentumba.


```
forgo@forgo-VirtualBox:~$ ./DQ5AAK_4fel

22620.sz.szulo var a 22621.sz.gyerekre.

gyerek pid = 22621
  PID TTY          TIME CMD
 22579 pts/0        00:00:00 bash
 22620 pts/0        00:00:00 DQ5AAK_4fel
 22621 pts/0        00:00:00 child2
 22622 pts/0        00:00:00 sh
 22623 pts/0        00:00:00 ps
forgo@forgo-VirtualBox:~$
```

Magyarázat:

A program `fork()` rendszerhívással léterhoz egy gyermek processzt ami elindít egy programot(`chid2.c`) amiben `execl()` hívással meghív egy shell `ps` parancsot.

5. A `fork()` rendszerhívással hozzon létre gyerekeket, várja meg és vizsgálja a befejeződési állapotokat (gyerekben: `exit`, `abort`, nullával való osztás)! - magyarázza egy-egy mondattal!

A fordítás/futtatás után készítsen egy képernyőképet (minden parancs esetén) és illessze be a dokumentumba.

Mentés: *neptunkod_5fel.c*

6. Adott a következő ütemezési feladat, amit a FCFS, SJF és Round Robin (RR) ütemezési algoritmus használatával készítsen el (külön-külön táblázatba):

I. Határozza meg FCFS és SJF esetén

- A befejezési időt?
- A várakozási/átlagos várakozási időt?
- Ábrázolja Gantt diagram segítségével az *aktív/várakozó processzek* futásának menetét.

Megj.: a Gantt diagram ábrázolása szerkesztő program segítségével vagy Excel programmal.

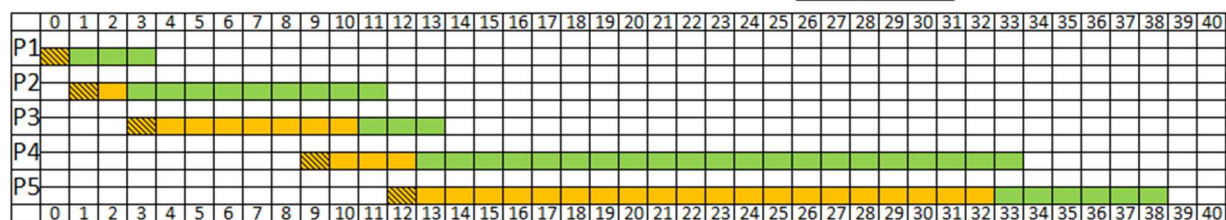
Mentés: *neptunkod_6fel.pdf*

FCFS

FCFS	Érkezés	CPU idő
P1	0	3
P2	1	8
P3	3	2
P4	9	20
P5	12	5

FCFS megoldás

FCFS					
Folyamat	Érkezési idő	CPU igény	Kezdési idő	Befejezési i.	Várakozási i.
P1	0	3	0	3	0
P2	1	8	3	11	2
P3	3	2	11	13	8
P4	9	20	13	33	4
P5	12	5	33	38	21
átl.:					7

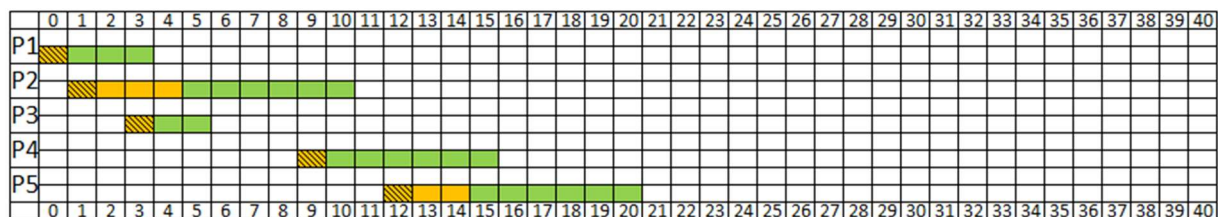

SJF

SJF	Érkezés	CPU idő
P1	0	3
P2	1	5
P3	3	2
P4	9	5
P5	12	5

SJF megoldás

SFJ						
Folyamat	Érkezési idő	CPU igény	Kezdési idő	Befejezési i.	Várakozási i.	
P1	0	3	0	3	0	
P2	1	5	5	10	4	
P3	3	2	3	5	0	
P4	9	5	10	15	1	
P5	12	5	15	20	3	
					átl.:	1,6

II. Round Robin (RR) esetén

a.) Ütemezze az adott időszakot (5ms) alapján az egyes processzek (befejezési és várakozási/átlagos várakozási idő) paramétereit (ms)!

b.) A rendszerben lévő processzek végrehajtásának sorrendjét?

c.) Ábrázolja Gantt diagram segítségével az *aktív/várakozó processzek* futásának menetét!”

Megj.: a Gantt diagram ábrázolása szerkesztő program segítségével vagy Excel programmal.

Mentés: *neptunkod6fel.pdf*

RR: 5ms	Érkezés	CPU idő
P1	0	3
P2	1	8
P3	3	2
P4	9	20
P5	12	5

RR megoldás

RR:5ms		Érkezési idő	CPU igény	Kezdési idő	Befejezési i.	Várakozási i.	Várakozó process
Folyamat							
P1		0	3	0	3	0	p2,p3
P2		1	8	3	8	2	p2,p4
P3		3	2	8	10	5	p2,p4
P2*		8	3	10	13	2	p4,p5
P4		9	20	13	18	4	p4,p5
P5		12	5	18	23	6	p4
P4*		18	15	23	38	7	-
						átl.: 3,714	

